



Vragen en antwoorden

Digitale informatiebijeenkomst 14 februari 2023

Op 14 februari 2023 vond de digitale bijeenkomst plaats van het project Hoogspanningsverbinding 380 kV Geertruidenberg – Krimpen aan den IJssel of Crayestein. De vragen die voorafgaand aan of tijdens deze informatiebijeenkomst zijn gesteld vindt u hieronder terug, voorzien van een antwoord.

De vragen zijn onderverdeeld in de volgende thema's:

- Procedure en inspraakmogelijkheid
- Afstand tot andere verbindingen, masten en windmolens
- Zoekgebied en tracévarianten
- Ondergronds
- Gezondheidsrisico's en magneetvelden
- Verzwaring verbinding Krimpen aan den IJssel – Crayestein
- Woonopgave
- Leefbaarheid
- Rol gemeenten
- Informatiebijeenkomsten
- Natuur
- Blikseminslag
- Communicatie

Procedure en inspraakmogelijkheid

1. Wat is het verschil tussen een reactie en een zienswijze?

In de wet worden reacties bij terinzageleggingen met een wettelijke grondslag expliciet 'zienswijzen' genoemd. Om zienswijzen te onderscheiden van reacties bij inspraakrondes die (nog) geen wettelijke grondslag hebben, wordt de term 'reacties' gebruikt. Op de kennisgeving van het voornemen en participatieplan kan geen officiële zienswijze worden gegeven. We nodigen u echter wel uit om een reactie te geven, zodat wij deze informatie kunnen meenemen in het vervolgproces.

2. Wat is de uiterste datum voor reacties?

Er kon tot en met 23 februari 2023 een reactie worden ingediend.

3. 23/2 is wel erg kort op deze sessie, nietwaar?

De termijn waarop het Voornemen en voorstel voor Participatie ter inzage ligt verstrekt weliswaar op 23 februari maar we blijven ook buiten deze periode met de omgeving in gesprek. Via de website van [RVO](#) of via de [projectatlas](#) van TenneT kunt u uw ideeën met ons delen.

Afstand tot andere verbindingen, masten en windmolens

4. Hoeveel afstand is concreet voldoende afstand tussen de 2 verbindingen?

De verbindingen moeten los van elkaar staan. Daarnaast moet de nieuwe verbinding op voldoende afstand staan van de bestaande verbinding. Dit is belangrijk omdat tijdens de uitvoering en voor het beheer en onderhoud veilig (op hoogte) gewerkt moet kunnen worden. Ook moet het materieel veilig verplaatst kunnen worden. Daarnaast wordt rekening gehouden met de mogelijkheid van het omvallen van een mast. De hoogte van de masten is daarom ook van belang om de minimale afstand tussen de masten te kunnen bepalen. Binnen dit gebied varieert de hoogte van de bestaande masten tussen 60 tot 163 meter.

5. Hoe ver moet er afstand gehouden worden van windmolens?

In het geval van een calamiteit mag het niet zo zijn dat de windmolen, of één van de wieken, op de verbinding valt. Wat de precieze afstand gaat worden, hangt dus af van de hoogte van de windmolen inclusief de wieken.

6. Hoe wordt omgegaan met windmolens die in het tracé liggen?

Zowel de bestaande als de komst van de geplande windmolens worden meegenomen in het onderzoek. In de volgende fase zullen meerdere tracé alternatieven worden onderzocht, dit noemen we de onderzoekalternatieven. Bij de beoordeling van onderzoekalternatieven worden de effecten van de windmolens op het alternatief inzichtelijk gemaakt en beoordeeld.

7. Op hoeveel afstand van de HSL kunnen de hoogspanningsmasten worden geplaatst?

De minimale afstand tussen de nieuwe verbinding en bestaande spoorwegen wordt in de verkenning onderzocht. Hierbij wordt rekening gehouden met de impact van hoogspanningsverbindingen op spoorwegen en met de geldende richtlijnen van spoorwegbeheerders.

Zoekgebied en tracévarianten

8. **Kunt u aangeven waarom de keuze tussen Krimpen of Crayestein niet nu al gemaakt is?**

Deze keuze is nog niet gemaakt omdat we deze nu nog niet kunnen maken voor deze twee mogelijkheden. Vanuit een technisch oogpunt zijn de mogelijkheden gelijkwaardig aan elkaar. Wel zullen de effecten van de verschillende onderzoeksalternatieven naar verwachting verschillend zijn. Dit gaan we in de verkenning onderzoeken.

9. **Waarom is Lekkerland wel in het zoekgebied opgenomen en Alblasserdam, Papendrecht en Dordrecht niet?**

We hebben ervoor gekozen om de stedelijke kernen van Alblasserdam, Papendrecht en Dordrecht uit het zoekgebied te halen vanwege de uitgestrektheid van deze woongebieden. Voor de kleine woonkernen hebben we dit niet gedaan omdat het lastig is een grens te trekken om deze gebieden en we mogelijk ook een woongebied raken met de onderzoeksalternatieven. Uitgangspunt is wel dat we zoveel als mogelijk gevoelige bestemmingen, waaronder woningen, vermijden.

10. **Kan de nieuwe lijn buiten het woongebied geplaatst worden? In Nieuw-Lekkerland gaan er al 2 lijnen over woningen heen. Nu worden er woningen uitgekocht/afgebroken, omdat deze te dicht bij de hoogspanningsmasten staan.**

We zoeken naar een tracé voor de nieuwe verbinding binnen het zoekgebied, hier vallen ook veel gebieden buiten het woongebied in. Bij het traceren proberen we zo veel als mogelijk gevoelige bestemmingen te vermijden. Gevoelige bestemmingen zijn locaties waar kinderen onder de 15 jaar langdurig verblijven (woningen, scholen, kinderdagverblijven en crèches). Hoewel we proberen te voorkomen dat er nieuwe gevoelige bestemmingen onder de hoogspanningslijn komen, kunnen we niet uitsluiten dat er locaties zijn waar de magneetveldzone van de verbinding een woning of andere gevoelige bestemming raakt. In dat geval zal er vanuit TenneT een uitkoopaanbod aan de eigenaar worden voorgesteld. Deze uitkoop is op vrijwillige basis.

Meer informatie hierover is [hier](#) te vinden.

11. **Zijn er al detailleringen beschikbaar van varianten binnen het zoekgebied? Bij eerdere projecten heb ik gezien dat deze al bestaan.**

We verwachten dat de onderzoeksalternatieven, die onderdeel zijn van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD), voor de zomervakantie te publiceren. Dit document laat in feite zien, wat de aanleiding van dit project is en wat we precies gaan onderzoeken en hoe we dit gaan onderzoeken.

12. **De kortst mogelijke route met weinig gedwongen uitkopen tot gevolg, ligt die tussen Geertruidenberg en Crayestein? Waarom is dit niet op voorhand de ideale optie, dat is mij niet duidelijk. Wat speelt er in en rond de Biesbosch?**

We gaan bewust met een ruim genomen zoekgebied naar buiten, dus vroegtijdig in het proces, zonder dat er al onderzoekstracés zijn uitgewerkt of een voorkeur is voor een tracé. We gaan dus beide mogelijkheden (naar Krimpen aan den IJssel én naar Crayestein) gelijktijdig onderzoeken. Dit met als doel een transparant proces te doorlopen en te komen tot de beste oplossing.

We maken een complete afweging van alle effecten op de verschillende onderzoeksalternatieven. Dit betekent dat de kortste oplossing niet perse als beste naar voren komt. Belangrijk hierbij is het Natura2000-gebied de Biesbosch. De strenge (Europese) bescherming die hier op rust maakt dat het misschien niet vergunbaar is om de verbinding door de Biesbosch aan te leggen.

Gedurende het project onderzoeken en vergelijken we alle aspecten, waaronder gevoelige bestemmingen (woningen), natuur, ontwikkelingen en kosten. Op basis hiervan nemen de ministers een besluit over welk tracé de voorkeur heeft.

- 13. Afstand tussen Geertruidenberg en Crayestein is het kortste. Dan is deze keuze door natuurgebied ook de goedkoopste. Waarom dan nog onderzoek van tracé Geertruidenberg naar Krimpen?**

Zie antwoord op vraag 12.

- 14. Voor Tennet maakt het niet uit welke verbinding het wordt. De afstand Geertruidenberg-Crayestein is veel korter dan naar Krimpen. Waarom dan het tracé naar Krimpen toch als optie? Dit is toch veel duurder?**

Zie antwoord op vraag 12.

- 15. Waarom worden de tracé alternatieven niet nu al gepubliceerd die u net noemt? Dan kan je dit meenemen in de zienswijze.**

We verwachten dat de onderzoekalternatieven, die onderdeel zijn van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau, voor de zomervakantie te publiceren. Ook hierop heeft u de mogelijkheid om een reactie te geven.

- 16. Als de verbinding Geertruidenberg - Crayestein een oplossing biedt, waarom dan overwegen een langere verbinding naar Krimpen te maken? Dit is toch alleen maar extra lastig i.v.m. bebouwing?**

Zie antwoord op vraag 12.

- 17. Is het mogelijk dat de nieuwe en bestaande verbinding gedurende het traject van situering wisselen? Bijvoorbeeld start vanaf Geertruidenberg oostelijk van de bestaande lijn, maar gaandeweg vervolg westelijk van de bestaande lijn door? Of is de oriëntatie op het startpunt (of eindpunt) bepalend voor de oriëntatie over het gehele traject?**

Er zijn technische mogelijkheden om de nieuwe verbinding van de oostzijde naar de westzijde van de bestaande verbinding te brengen door het zogenaamd omhangen van de betreffende verbindingen. Door dit omhangen worden kruisingen vermeden.

- 18. Waarom is het niet mogelijk om de 3e verbinding veel verder naar het oosten te verplaatsen? In een zo dun mogelijk bewoond gebied? Waarom moeten de 3 verbindingen dicht bij elkaar liggen? Dit is toch veel kwetsbaarder?**

Het knelpunt in het net verwachten we op de bestaande hoogspanningsverbinding tussen Krimpen aan den IJssel en Geertruidenberg. We moeten in de nabijheid van de bestaande verbinding het knelpunt oplossen door een nieuwe verbinding te bouwen. Daarbij is het niet zo dat de nieuwe verbinding per se naast de bestaande verbinding moet komen te staan. We zoeken naar een tracé binnen het zoekgebied dat we hebben gepubliceerd. Het zoekgebied kunt u vinden op de website van TenneT.

Ondergronds

- 19. De oorlog in Oekraïne leert ons dat energie infrastructuur een doelwit kan zijn om aan te vallen. Is het dan niet verstandiger om ondergronds te gaan?**

Op dit moment geven de ontwikkelingen in Oekraïne geen extra aanleiding om de verbinding ondergronds aan te leggen.

- 20. Ondergronds niet mogelijk i.v.m. storingen. Hoe vaak komen storingen bovengronds voor?**

Het Nederlandse hoogspanningsnet, in het bijzonder het 380 kV net, is voor het overgrote deel een bovengronds net. De leveringszekerheid van dit net is 99,99%.

21. Ondergronds geeft minder gezondheidsrisico's, dus deel Nieuw-Lekkerland ondergronds?

Ondergrondse 380kV-verbindingen hebben ook magneetvelden die effect hebben op de bovengrond. Afhankelijk van de manier van aanleg is dit magneetveld een stuk hoger dan bij een bovengrondse verbinding. Het uitgangspunt blijft dat we zo min mogelijk nieuwe gevoelige bestemmingen willen creëren met de nieuwe verbinding.

22. Waarom kan het tracé niet onder water bij Geertruidenberg en bij Crayestein er weer uit? Windparken werken ook zo, hierdoor zijn er geen masten nodig. Niet onder de grond, maar op de bodem in het water (Amer/Merwede).

Het 380kV-hoogspanningsnet in Nederland is een zeer sterk en stabiel net, waar de soms optredende storingen nauwelijks effect hebben op de levering aan gebruikers. Dit is te danken aan een uitgebreid en betrouwbaar bovengronds netwerk. Bovengrondse verbindingen zijn betrouwbaarder en sneller te herstellen in geval van storing of uitval. Met bovengrondse verbindingen is de leveringszekerheid dus het beste te garanderen. Daarom is het uitgangspunt dat de nieuwe verbinding bovengronds wordt aangelegd. Ondergrondse aanleg van 380kV-verbindingen, dus ook onder water, wordt alleen overwogen in zeer uitzonderlijke gevallen.

Op zee worden verbindingen vaak wel ondergronds aangelegd. Voor lange onderzeese kabelverbindingen maakt TenneT gebruik van gelijkstroomverbindingen in, die ondergronds of op de zeebodem kunnen worden aangelegd. Deze gelijkstroom wordt echter nog wel omgevormd naar wisselstroom in grote converterstations.

Gezondheidsrisico's en magneetvelden

23. De bestaande masten in Nieuw-Lekkerland worden op dit moment verzwaard, dat betekent een hogere straling voor de bewoners onder of in de directe nabijheid van masten. Worden gezondheid- en welzijn klachten gemonitord, zodat dit kan worden meegenomen in de besluitvorming?

Normaal gesproken wordt de magneetveldzone breder wanneer er meer elektriciteit over de hoogspanningsverbinding getransporteerd wordt. Dat willen we graag voorkomen, en dat kan ook bij de opwaardering van de bestaande verbinding.

Omdat we toch nieuwe geleiders gaan plaatsen, kunnen we er met een technische oplossing voor zorgen dat de magneetveldzone in breedte gelijk blijft en op een aantal plaatsen zelfs smaller wordt. Deze oplossing wordt fasenoptimalisatie genoemd, voor meer informatie verwijs ik u graag naar de [factsheet](#).

24. Hoe gaan we om met gezondheidsrisico's in het directe gebied van de masten?

Bij het traceren proberen we zo veel als mogelijk gevoelige bestemmingen te vermijden. Gevoelige bestemmingen zijn locaties waar kinderen onder de 15 jaar langdurig verblijven (woningen, scholen, kinderdagverblijven en crèches). De breedte van het magneetveld bij hoogspanningsverbindingen is afhankelijk van het masttype. Voor dit project zijn de masttypes nog niet vastgesteld en weten we de breedte van de zone nog niet.

Hoewel we proberen te voorkomen dat er nieuwe gevoelige bestemmingen onder de hoogspanningslijn komen, kunnen we niet uitsluiten dat er locaties zijn waar de magneetveldzone van de verbinding een woning of andere gevoelige bestemming raakt. In dat geval zal er vanuit TenneT een uitkoopaanbod aan de eigenaar worden voorgesteld. Deze uitkoop is op vrijwillige basis.

Voor meer informatie over hoogspanning en gezondheid, klik [hier](#).

25. Hoeveel straling gaan straks deze 3 masten afgeven als ze boven Nieuw-Lekkerland komen? Hoeveel effect heeft het op Nieuw-Lekkerland als er straks 3 (!) verbindingen over dit kleine dorp lopen?

De insteek is dat we zoveel als mogelijk gevoelige bestemmingen vermijden. Om effecten van een (extra) verbinding inzichtelijk te maken, zijn berekeningen nodig die we nu nog niet kunnen uitvoeren. Hiervoor is én een voorkeurstracé én een ontwerp van de verbinding nodig.

Als er een nieuwe verbinding in de buurt van een bestaande verbinding komt kunnen de magneetveldzones overlappen, dit kan een effect hebben op de sterkte van het magneetveld.

26. Er wonen tientallen gezinnen onder de bestaande masten waarbij bekend is dat diverse bewoners gezondheidsklachten ervaren. Niet voor niets worden direct onder de masten wonende mensen uitgekocht en woningen gesloopt. Dit kan toch niet genegeerd worden bij de locatie-en route keuze?

Zie antwoord op vraag 24.

27. Wordt er ook gekeken naar bijvoorbeeld 2 nieuwe verbindingen met 150 KV in plaats van 1 keer 380 KV? Dat heeft mogelijk minder impact op de omgeving, minder grote magneetvelden?

Nee, daar wordt niet naar gekeken. Het knelpunt treedt op in een 380kV-verbinding. We moeten daarom ook een nieuwe 380kV-verbinding om op dat niveau meer transportcapaciteit te krijgen. Magneetvelden zijn gerelateerd aan de (transport)stromen in een verbinding, niet het spanningsniveau.

28. De 1700 windmolens op de Noordzee leveren in 2030 90 terawatt uur op niet alleen voor Nederland. Dit levert zoveel geld op ook voor duurdere oplossingen met een betere gezondheid (terawatt uur is één miljard k)

De inkomsten vanuit Wind op zee hebben in de basis geen relatie tot de traceringsafwegingen bij Net op land projecten. Met het toegelichte trechteringsproces zoeken we binnen het zoekgebied naar het beste alternatief om het probleem op te lossen. Kosten zijn hier slechts een onderdeel van.

29. Wordt er rekening gehouden met de inwoners op gezondheidsrisico's? o.a. leukemie omdat dit een verhoogd risico is en enkele andere vormen van kanker.

Zie antwoord op vraag 24.

30. Hoeveel straling mag er maximaal vrij komen in een gebied dit i.v.m. bijvoorbeeld meer kans op leukemie. Bij de Rijksoverheid staat hier een artikel over.

Zie antwoord op vraag 24.

31. Hoeveel straling moet er geconcentreerd komen boven 1 dorp? 3 tracés over Nieuw-Lekkerland is toch raar?

Zie antwoord op vraag 24.

32. Hoe wordt de afweging gemaakt tussen gezondheidsrisico's en meerkosten (bijv. oostelijk van NWL of ondergronds)?

Van de verschillende onderzoekalternatieven worden de effecten onderzocht en op basis hiervan worden deze alternatieven beoordeeld. Deze afweging is onderdeel zijn van de effect analyse. De keuze voor welk alternatief(tracé) het wordt, wordt gemaakt door de Ministers voor Klimaat en Energie en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

33. Zou u zichzelf zorgen maken als uw woning binnen een magneetveldzone zou komen te liggen?

De door de omgeving geuite gezondheidszorgen zijn duidelijk. Insteek is zoveel als mogelijk woningen te vermijden bij een nieuwe hoogspanningsverbinding.

- 34. Wordt er ook rekening gehouden met transformatorhuisjes, waar ook al een hoop straling vanuit gaat? Trafohuisjes geven ook straling, met een leiding er boven wordt de straling wel heel veel.**

Nee, er wordt geen rekening gehouden met andere bronnen met magneetvelden, als transformatorhuisjes, bij het onderzoek van de verschillende onderzoekalternatieven (tracés).

- 35. Wat gebeurt er als de bovenleiding boven je woning komt?**

Zie antwoord op vraag 24.

Verzwaring verbinding Krimpen aan den IJssel – Crayestein

- 36. Als de verbinding Geertruidenberg naar Crayestein gekozen wordt, wordt dan de verbinding Krimpen Crayestein verzwaald?**

Nee, de verbinding Krimpen aan den IJssel - Crayestein heeft al voldoende capaciteit.

Woonopgave

- 37. Hoe verhoudt deze opgave zich tot de woonopgave? Als we woongebieden raken moet er wellicht kostbare woonruimte worden gesloopt, zoals in Nieuw-Lekkerland al het geval is onder de bestaande hoogspanningsverbindingen.**

Dit is een van de projecten binnen het gebied die een ruimtevraag kent en zal samen met de andere opgaves, waaronder wonen een plek moeten krijgen. Zowel bestaande als geplande woonlocaties worden meegewogen in de komende periode.

- 38. Ik hoor u zeggen dat er ook gekeken wordt naar Nieuw-Lekkerland Oost, maar daar zijn ook nieuwbouwplannen... zijn die meegenomen in het zoekgebied ?**

We hebben de afgelopen maanden met de gemeenten en provincies overlegd om alle plannen in beeld te krijgen. De gemeenten hebben hier veel informatie voor aangeleverd. We blijven deze informatie ophalen naar mate het project vordert.

Leefbaarheid

- 39. Een derde tracé in Nieuw-Lekkerland, wat geeft dit voor een beeld aan het dorp? Wordt dit ook mee genomen? (Wordt het dorp Mast-Landen)**

De onderzoekalternatieven worden integraal tegen elkaar afgewogen, dit betekent dat we bijvoorbeeld zowel naar landschap als natuur en menselijke belangen kijken. De effecten van deze verbinding in relatie tot reeds bestaande infrastructuur maakt hier ook onderdeel van uit.

- 40. Ik denk dat inwoners uit Nieuw-Lekkerland zich zorgen maken om nog een hoogspanningstraject, de derde dus over het dorp... die zorgen deel ik.**

De zorgen van de bewoners van Nieuw Lekkerland begrijpen we goed. We blijven dan ook gedurende het hele traject in gesprek met bewoners uit het zoekgebied en staan open voor vragen.

- 41. Wat als de hoogspanningslijnen over je huis gaan, maar je hebt ook een bedrijf op dezelfde plek?**

Gevoelige bestemmingen worden in het huidige beleid gedefinieerd als locaties waar kinderen jonger dan 15 jaar gedurende hele dagen verblijven. Bedrijf locaties die zich niet op kinderopvang richten vallen in de regel buiten deze definitie. Wat dit betekent voor een uitkoopvoorstel zal zeer locatie specifiek zijn en op een later moment per geval bekeken worden.

Rol gemeenten

42. Kan de gemeente de betreffende aanvraag vergunningen weigeren, of moeten ze meewerken aan het voorgestelde nieuwe tracé?

De gemeenten worden nadrukkelijk betrokken bij het proces en meegenomen in de afwegingen die er worden gemaakt. Voor het projectbesluit is de minister voor Klimaat en Energie, in overeenstemming met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, het bevoegd gezag. De benodigde ontheffingen en omgevingsvergunningen worden hiermee gecoördineerd aangevraagd. Indien het zich voordoet dat een gemeente (of provincie of waterschap) een dergelijke omgevingsvergunning of ontheffing niet verleent, dan kan de minister deze vergunning of ontheffing in diens plaats verlenen.

Informatiebijeenkomsten

43. Wat was jullie gevoel tijdens de inloopavonden? In Nieuw-Lekkerland was het duidelijk. Geen 3e tracé boven het dorp.

De opkomst op alle avonden was hoger dan dat we in deze fase hadden verwacht, hier zijn we erg blij mee. We hebben nuttige informatie opgehaald en ons verhaal kunnen delen daarnaast zijn er contacten gelegd met lokale en regionale partijen. We hopen dat deze betrokkenheid van de omwonenden blijft gedurende de komende fases.

44. Waarom is er geen fysieke bijeenkomst in de Hoeksche Waard? En Altena? En Dordrecht?

Gezien de grootte van het zoekgebied hebben we zo goed als mogelijk de informatieavonden verdeeld over de regio waarbij we helaas niet iedere gemeente konden aandoen gezien de grootte van het gebied. We hopen dat iedereen een fysieke avond wilde bezoeken dit heeft kunnen doen. Als achtervang hebben we deze digitale avond georganiseerd voor wie de fysieke bijeenkomsten niet paste.

In de volgende fase worden er weer informatieavonden georganiseerd we zullen dan normaal kijken naar de verdeling over de gemeenten.

Natuur

45. Mag de leiding wel over Natura 2000 gebieden?

Het effect van de verbinding op de Natura2000-gebieden zal nader moeten worden onderzocht. Dit geldt zowel voor eventuele effecten van de aanleg als de effecten van de verbinding na afronding.

46. Wat is de meest geschikte draad hoogte, gezien in het licht van de aantallen dode vogels door aanvaring met de draden? In en rond Nw-LI liggen zeer regelmatig draad slachtoffers. Zijn hier cijfers van?

Effect van de geleiders op het aantal draadslachtoffers is afhankelijk van de locatie van de verbinding en de vogelsoort. Zo zijn er locaties waar de verbinding lager is aangelegd om het effect op trekvogels te verkleinen, deze oplossing kan echter niet overal worden toegepast. Het toepassen van draadmarkeringen blijkt te werken. Deze markeringen worden al toegepast in veel bestaande verbindingen en zullen ook onderdeel worden van een nieuwe verbinding.

- 47. Natuur vermijden. Die laat ik even 10 keer op mijzelf inwerken. Denk dan a.u.b. in natuur compensatie. Stikstof ruimte erbij. Natuur en Vogelwacht de Biesbosch een nóg belangrijker gebied. Win Win. AUB niet nog een lijn bij woningen langs Nw-LI. Denk aan de gezondheid. Geen vraag, meer een advies.**

Alle aspecten binnen het gebied waar de nieuwe verbinding effect op heeft zullen gewogen worden, dit geldt voor natuur maar ook zeker voor woonlocaties.

Blikseminslag

- 48. In het verleden zijn er wel eens problemen geweest met blikseminslag op de masten met vochtig weer. Nu worden de masten op 4000 ampère gezet. Is onderzocht wat nu het effect is?**

De problemen met blikseminslag op het mastennet waar naar verwezen wordt zijn ons niet bekend. Een mast is geaard en een blikseminslag wordt via de mast naar aarde afgeleid. Welk effect van het ophogen van het transportvermogen naar 4000 ampère wordt bedoeld? Er is onderzoek gedaan naar het verhogen van de transportcapaciteit naar 4000 ampère en de benodigde aanpassingen aan lijnen en masten worden bij dit project doorgevoerd. Wat exact bedoeld wordt met de relatie tussen blikseminslag en het verhogen van de transportcapaciteit is zonder toelichting niet duidelijk.

Communicatie

- 49. krijg ik als deelnemer via de mail bericht van dit soort bijeenkomsten?**

U kunt zich op de website van [TenneT](#) aanmelden voor onze nieuwsupdate, daarin houden we u op de hoogte van bijeenkomsten die worden georganiseerd. Daarnaast worden volgende bijeenkomsten ook aangekondigd via de websites van [TenneT](#) en [RVO](#), huis-aan-huis-bladen, de Staatscourant en andere (online)communicatiekanalen.

- 50. Komen deze slides beschikbaar?**

Jazeker, de slides van deze presentatie staan op onze [website](#) en kunt u [hier](#) bekijken.